

LIBRIS

We know
books

APOSTOLUL PAVEL și APOSTOLUL ȘTEFAN

EPISOADE ISTORICE DIN
CREȘTINISMUL TIMPURIU

Un roman dictat de
SPIRITUL EMMANUEL

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
XAVIER, CHICO

Apostolul Pavel și Apostolul Ștefan / Francisco
Candido Xavier. - București : Soma Nova, 2022
ISBN 978-606-95597-1-0

821.134.3

Copyright © 2022

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Editurii SOMA NOVA

e-mail: editura.somanova@gmail.com

tel.: 0726.260.955

Tiparul executat la S.C. Ganesha Publishing House LTD S.R.L. București

Tel.: +4 021 423 20 58; Fax: +4 021 424 98 13; E-mail: contact@ganesa.ro; Web: ganesa.ro

CUPRINS

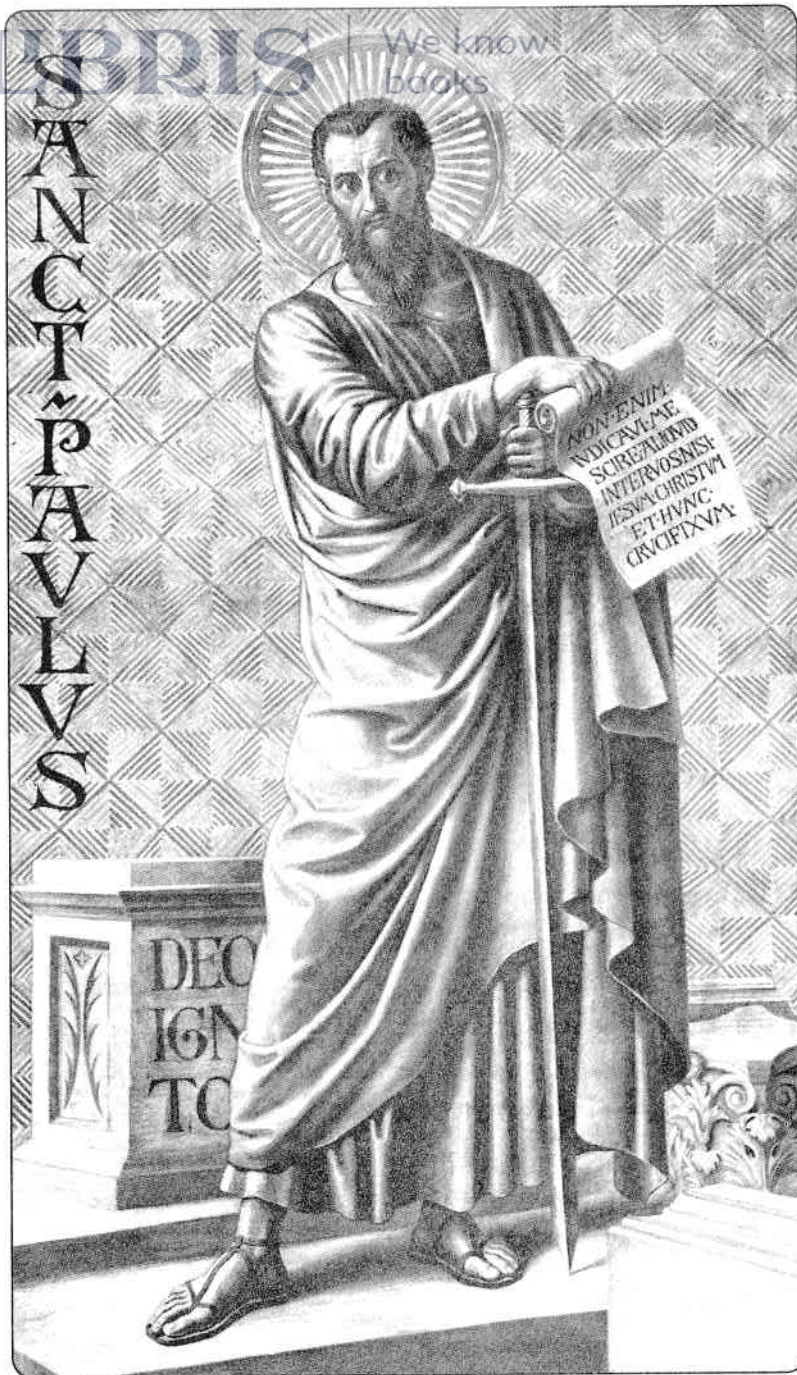
Vești succinte.....7

PRIMA PARTE

I - Inimi biciute	11
II - Lacrimi și sacrificii	32
III - La Ierusalim	47
IV - În drum spre Jaffa.....	67
V - Jurământul lui Ștefan.....	82
VI - În fața Sinedriului.....	98
VII - Primele persecuții	114
VIII - Moartea lui Ștefan	137
IX - Abigail creștină	162
X - În drum spre Damasc	178

A DOUA PARTE

I - În drum spre deșert	197
II - Țesătorul.....	222
III - Lupte și umilințe.....	250
IV - Primele lucrări apostolice.....	301
V - Lupte pentru Evanghelie	361
VI - Pelerinaje și sacrificii.....	387
VII - Epistolele.....	405
VIII - Martirul la Ierusalim	437
IX - Prizonierul lui Hristos	477
X - Întâlnirea cu Învățătorul	497

VEȘTI SUCCINTE

În lume nu sunt puține lucrările care evocă sarcina glorioasă a apostolului neamurilor. Prin urmare, este firesc să ne întrebăm: - De ce o carte nouă despre Pavel din Tars?

Să fie vorba oare despre un omagiu adus lucrătorului Evangheliei sau despre informații mai detaliate cu privire la viața lui?

În ceea ce privește prima ipoteză, recunoaștem că personajul convertit din Damasc nu are nevoie de omagiile noastre neînsemnate. În ceea ce privește cea de-a doua ipoteză, răspundem afirmativ, și aceasta cu scopul de a atinge obiectivul pe care îl avem în vedere, și anume de a aduce pe scena umanității, cu ajutorul resurselor de care dispunem, anumite informații în legătură cu moștenirea dobândită în planul spiritual, referitoare la lucrările încredințate marelui prieten al neamurilor.

Scopul nostru nu constă doar în a evoca împrejurările sublime ale vremurilor apostolice, ci și de a prezenta înaintea de toate personalitatea tovarășului credincios în rolul său real, de om transformat prin Iisus Hristos, conștient de misiunea sa dumnezeiască. Precizăm de asemenea că nu este intenția noastră să schițăm o biografie romanțată. Lumea este plină de fișe educative în ceea ce privește faptele Sale cele mai remarcabile. Dorința noastră mare și cea mai sinceră este să evocăm luptele sfâșietoare și mărturiile distincte ale unei inimi extraordinare, care a ieșit din cadrul conflictelor omenești pentru a urma, într-un efort neîncetat, pașii Învățătorului.

Atitudinea pasivă a bisericilor contemporane și falsele aspirații ale credincioșilor în diferitele domenii ale creștinismului justifică intențiile noastre.

Preutudeni suntem influențați de înclinația către inacțiune și tendința către efortul minim. Numeroși discipoli nu înțeleg prerogativele Statului, în timp ce alții, care s-au îndepărtat cu bună știință de munca cinstită, imploră protecția supranaturală a Cerului.

Biserici și enoriași se lasă pradă bucurărilor unor situații comode, preferând să fie dominați și alegând avantajele materiale.

Privind această panoramă delicată, este de folos să ne amintim figura de neuitat a apostolului generos.

Sunt numeroși aceia care au narat viața lui Pavel, dar atunci când nu i-au acordat titluri favorabile, l-au prezentat ca pe un fanatic cu inima uscată. Unii consideră că a fost un sfânt predestinat, căruia Iisus i-a apărut prin fenomenul mecanic al Grației; alții, dimpotrivă, că a fost un spirit abuziv, exigent și agresiv, înclinat să-și combată tovarășii cu o vanitate aproape crudă.

Nu ne vom opri la aceste opinii extreme.

Dorim să reamintim că Pavel a primit darul sublim al viziunii glorioase a Învățătorului la porțile Damascului, dar nu putem să uităm afirmația lui Iisus în ceea ce privește suferința care îl aștepta, din dragoste, în numele Său.

Este adevărat că țesătorul de neuitat purta în el o sarcină dumnezeiască, dar trăiește oare cineva în această lume fără o sarcină de la Dumnezeu? Sunt mulți aceia care vor spune că nu își cunosc sarcina personală, că nu cunosc nimic despre aceasta, la care am putea răspunde că alături de ignoranță este vorba despre o lipsă a atenției și despre unele capricii dăunătoare. Cei mai exigenți vor obiecta că Pavel a primit chemarea dumnezeiască, însă în realitate toți oamenii mai puțin marcanți sunt convocați personal în slujba lui Hristos. Formele prin care ea se manifestă pot să fie diferite, dar esența chemării este mereu aceeași. Invitația către această sarcină vine uneori într-un mod subtil, inopinat, și totuși majoritatea oamenilor rezistă în fața chemării generoase a Domnului. Dar este cunoscut faptul că Iisus nu este un propovăduitor al violenței, și dacă figura lui Pavel se distinge în mod deosebit în conștiința noastră, aceasta se datorează faptului că el l-a auzit, s-a renegat pe el însuși, s-a căit, și-a luat crucea și l-a urmat pe Hristos până la capătul sarcinilor sale pământești. Pe tot parcursul persecuțiilor, bolilor, infirmităților, batjocurilor, dezamăgirilor, dezertărilor, lapidărilor, biciuirii și întemnițărilor, Pavel din Tars a fost un om neînfricat și sincer, care a înaintat printre umbrele acestei lumi spre a-l întâlni pe Învățătorul a cărui voce s-a făcut auzită la răscrucea vieții sale. Mai mult decât predestinat, el a fost un realizator care a lucrat în fiecare zi în slujba Luminii.

Învățătorul l-a chemat din sfera strălucirii Sale nemuritoare. Pavel, băjbând în tenebrele experiențelor sale omenești, l-a răspuns: *Doamne, ce dorești să fac?*

Între el și Iisus exista o prăpastie peste care apostolul a știut să treacă în decenii de lupte mântuitoare și constante.

A demonstra aceste fapte, pentru ca ele să ajungă apreciate de toată lumea, este sarcina pe care ne-am asumat-o și obiectivul nostru pentru a-l putea întâlni pe Iisus.

Celălalt scop al acestei umile lucrări este să recunoaștem că apostolul nu ar fi putut ajunge la aceste prerogative, rămânând izolat de lume.

Fără Ștefan, nu ar fi existat Pavel din Tars. Marele martir al creștinismului timpuriu a avut o influență mult mai mare în experiența lui Pavel decât ne-am putea imagina prin simplul studiu al textelor cunoscute pe pământ. Viața acestor două personaje este conectată și îmbrăcată cu o frumusețe misterioasă. Contribuția lui Ștefan și a celorlalți protagoniști ai acestei povești adevărate confirmă nevoia și caracterul universal al legii cooperării. Astfel, pentru a dovedi măreția acestui principiu, să ne amintim că Iisus, a cărui compasiune și putere pătrundeau totul, a recurs la compania a doisprezece ucenici, pentru a întreprinde restructurarea lumii.

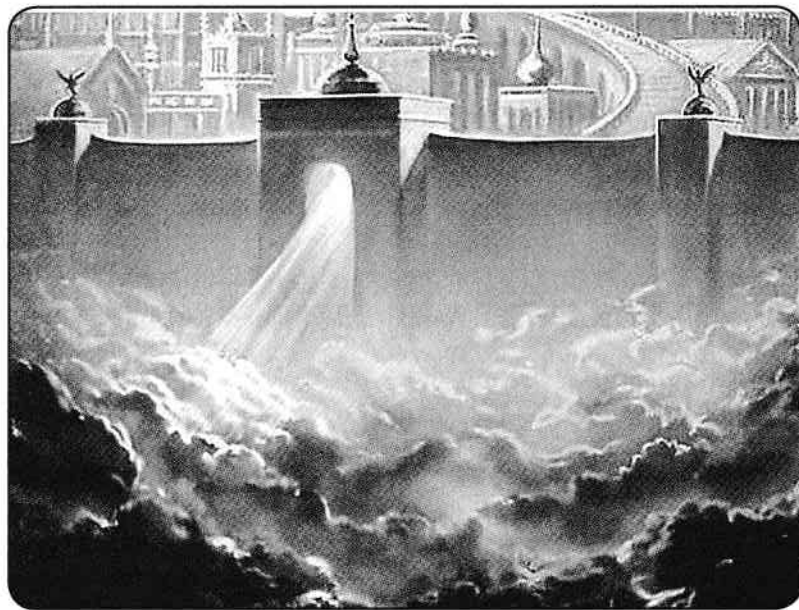
De altfel, fără cooperare, iubirea nu ar fi putut exista; iubirea este puterea lui Dumnezeu, care echilibrează Universul. Încă de acum îi vedem pe critici consultând textele și reunind versetele, pentru a scoate în evidență greșelile eseului nostru modest. Celor bine intenționați le mulțumim sincer pentru că recunosc caracterul imperfect al naturii noastre, dezvăluind totodată că această carte modestă a fost scrisă de către un spirit pentru cei ce trăiesc într-

spirit. În ceea ce privește pedantismul dogmatic sau literar din toate timpurile, recurgem la Evanghelia propriu-zisă, repetând că, în timp ce litera ucide, spiritul însuflețește.

Oferind această lucrare modestă fraților noștri de pe Pământ, ne formulăm dorința ca Marele Convertit să apară cu mai multă claritate în inimile noastre, pentru ca fiecare învățacel să poată înțelege în ce măsură este necesar să muncească și să sufere din dragoste pentru Iisus Hristos.

EMMANUEL

Pedro Leopoldo, 8 iulie 1941

Prima Parte

I

INIMI BICIUITE

Dimineța era plină de bucurie și soare, dar străzile centrale ale Corintului erau aproape pustii. În aer plutea aceeași briză parfumată care sufla în depărtare, însă pe drumurile publice somptuoase nu se zăreau zâmbetele copiilor lipsiți de griji, nici agitația litierelor de lux în cursa lor obișnuită.

Orașul, reconstruit la porunca lui Iulius Cezar, era cea mai frumoasă bijuterie a străvechii Ahaia, care servea drept capitală a frumoasei provincii. Spiritul elenic nu putea fi regăsit în profunzime în puritatea sa antică, căci după un secol de abandonare lamentabilă, după distrugerea săvârșită de Mummius, marele împărat transformase Corintul, după ce l-a restaurat, într-o colonie importantă a romanilor unde veniseră în grabă oameni eliberați, în căutarea unei munci profitabile, sau proprietari care se bucurau de averi promițătoare. La aceștia, se adăuga un curent vast de israeliți și un procentaj considerabil de descendenți ai altor rase care se adunaseră aici, transformând orașul într-un centru către care convergeau toți aventurierii din Orient și Occident. Cultura sa era foarte departe de realizările intelectuale ale geniului grec eminent și pe toată întinderea orașului se aflau temple dintre cele mai diverse. Supunându-se, poate, caracterului heterogen al acestor predispoziții, Corintul devenise celebru datorită tradiției libertinajului majorității locuitorilor săi.

Romanii găseau aici un teren propice pentru a-și satisface pasiunile, dedându-se în neștire parfumurilor toxice ale acestei grădini de flori exotice. Alături de viziunile mărețe și pietrele prețioase sclipitoare, mlaștina mizeriilor morale emana o duhoare infectă. Tragedia consta întotdeauna în prețul amar plătit pentru

plăcerile ușoare. Din când în când, scandaluri răsunătoare cereau măsuri de presiune uriașe.

În anul 34, despre care vorbim, orașul fusese foarte frământat de o revoltă violentă a sclavilor oprimați.

Crime sinistre fuseseră săvârșite în umbră, cerând represalii severe. În fața gravității situației, proconsulul nu a ezitat. A trimis mesageri oficiali pentru a cere Romei ajutoarele necesare, iar acestea nu au întârziat. La puțin timp după aceasta, galera vulturilor dominatori, asistată de vânturi favorabile, aducea în mijlocul lor autoritățile misiunii punitive, a căror acțiune urma să regleze evenimentele.

Iată de ce, în această dimineață fericită și strălucitoare, reședințele și prăvăliile, aproape impenetrabile și triste, erau cufundate într-o liniște adâncă. Trecătorii erau puțini, cu excepția câtorva grupuri de soldați care treceau pe străzi relaxați și mulțumiți, ca și când erau fericiți că se puteau delecta cu bucuriile zilei.

De ceva vreme, un conducător roman cu o reputație obscură fusese primit la curtea provincială unde exercita funcția însemnată de legat al lui Cezar. Înconjurat de un număr mare de agenți politici și militari, făcea să domnească teroarea în toate clasele societății corintiene cu măsurile sale teribile. Licinius Minucius ajunsese la putere punând în mișcare toate sistemele de intrigi și calomnie posibile. Reușise să revină în Corint, unde trăise cu câțiva ani înainte, fără să fi avut vreo autoritate însemnată. Acum că se întorsese, se deda la orice pentru a-și mări câștigurile, ca urmare a unei avariții insașiabile și fără scrupule. Pretindea că avea să se retragă mai târziu pe proprietățile sale, ce se dovedeau a fi dintre cele mai mari, pentru a aștepta noaptea senectuții. Astfel, pentru a-și duce la bun sfârșit intențiile criminale, inițiase o mișcare amplă de exproprii arbitrare, sub pretextul garantării ordinii publice în interesul puternicului Imperiu, pe care îl reprezenta prin autoritatea sa.

Numeroase familii de origine iudaică fuseseră alese ca victime preferențiale ale acestei extorsțiuni mârșave.

Din toate părțile cei oprimați începură să se plângă. Dar cine ar fi îndrăznit să se ridice public și oficial împotriva acestei stări de fapt? Sclavia îi aștepta mereu pe aceia care cutezau orice tentativă spre a se elibera de demonstrația tiraniei romane. Și nu doar figura abjectă a funcționarului odios era o amenințare neîndurătoare și permanentă pentru cetate, ci și partizanii săi, care erau răspândiți

pe toate străzile, provocând scene greu de suportat, proprii unei perversități inconștiente.

Dimineața era deja înaintată când un bărbat în vârstă care, după coșul pe care îl ținea în mână, părea să meargă la piață traversa o piațetă însoțită. Un grup de tribuni îi azvârli câteva insulte demoralizatoare între hohote de râs ironice.

Chipul bătrânului cu trăsături israelite lăsa să se întrevadă caracterul penibil al situației al cărei subiect era, dar căutând să se protejeze, începu să meargă cu pași timizi și cu o umilință și mai mare se îndepărtă în tăcere de militarii patricieni.

Chiar în acea clipă, unul dintre tribuni, a cărui figură autoritară lăsa să se întrevadă o răutate accentuată, se apropie de el, interogându-l cu brutalitate:

- Și mă rog, evreu demn de dispreț, cum poți să treci fără să-ți saluți stăpânii?

Cel interelat încremeni, palid și tremurând. Ochii săi trădau o angoasă neobișnuită ce dezvăluia prin tăcerea sa elocventă martirajele fără număr care îi flagelaseră rasa. Se înclină cu reverență, iar mâinile sale tremurară ușor în timp ce-și atinse barba albă și lungă.

- Numele? întrebă ofițerul, deopotrivă ironic și arogant.
- Jochedeb, fiul lui Jared, răspunse timid.
- Și de ce nu îi saluți pe tribunii imperiali?
- Stăpâne, nu am cutezat! explică el aproape în lacrimi.
- Nu ai cutezat?! întrebă ofițerul foarte aspru.

Și înainte ca cel interelat să fi avut timp să-și mai ceară scuze, împuternicitul imperial lovi fără milă, de mai multe ori, fața venerabilă.

- Uite asta! Și asta! exclamă cu brutalitate printre hohotele de râs ale tovarășilor prezenți la scenă, adăugând apoi pe un ton festiv:

- Să reții asta! Câine dezgustător, învață să fii educat și recunoscător!...

Bătrânul se clătina, dar nu reacționa. Se putea observa revolta surdă și profundă pe care privirea sa arzătoare și ofensată o arunca agresorului său cu un calm teribil. Într-o mișcare spontană, rămăsese cu brațele deschise în fața luptei și a suferinței, recunoscând caracterul inutil al oricărei reacții. Abia atunci, observându-i calmul, călăul imprevizibil păru să-și măsoare gradul propriei lașități și punându-și mâinile pe armura complicată a centurii sale, rosti cu un dispreț profund:

- Acum că ți-ai primit lecția, poți să mergi la piață, evreu obraznic!

Victima îi aruncă o privire plină de o amărăciune adâncă ce oglindea suferințele penibile ale unei lungi existențe. Îndesat în tunica sa simplă și în venerabila sa bătrânețe aureolată de părul alb, la răscrucea experiențelor celor mai chinuitoare ale vieții sale, privirea celui ofensat semăna cu o săgeată invizibilă, ce penetra pentru totdeauna conștiința agresorului crud și lipsit de respect. Totuși, demnitatea sa rănită nu zăbovi în această atitudine de reproș imposibil de tradus. O clipă mai târziu, suportând batjocurile generale, își reluă drumul spre piață.

Bătrânul Jochedeb se cufundase în reflectări ciudate și amare.

Lacrimi fierbinți, dureroase îi brăzdau ridurile chipului slab, pierzându-se în barba sa căruntă, venerabilă. Ce făcuse ca să merite o pedeapsă atât de grea? Cetatea trecea prin mișcările de revoltă ale sclavilor fără număr, dar micul său cămin trăia în pacea celor care muncesc plini de devotament, ascultându-L pe Domnul.

Umilirea pe care o resimțea trezise în conștiința sa amintirea perioadelor celor mai dificile din istoria rasei sale. Din ce motiv și până când aveau israeliții

să sufere persecuții din partea elementelor celor mai puternice ale lumii? Care era motivul ce făcea ca ei să fie mereu stigmatizați, ca niște ființe nevrednice și abjecte, oriunde s-ar fi aflat pe pământ? Și totuși ei Îl iubeau sincer pe acest Tată al justiției și al iubirii care veghea din Ceruri asupra puterii credinței lor și asupra destinului lor în veci. În timp ce alte neamuri cedau, abandonând forțele spirituale și schimbând speranțele sacre cu manifestări ale egoismului și idolatriei, Israel susținea legea unui Dumnezeu unic, străduindu-se în toate împrejurările să-și mențină intact patrimoniul religios, cu sacrificii, indiferent de independența sa politică.

Supărat, sărmanul om medita la soarta sa.

Jochedeb fusese un soț devotat care ajunsese văduv când Licinius Minucius, chestor al Imperiului, inițiasse cu câțiva ani în urmă în Corint unele acțiuni mârșave cu scopul de a pedepsi anumite elemente nemulțumite și rebele din cadrul populației. Avera sa mare fusese micșorată extrem de mult și trebui să suporte lovitura unei întemnițări nedrepte ca urmare a unor acuzații false care îi aduseră necazuri adânci și confiscări devastatoare. Soția sa nu rezistase la loviturile succesive, acestea afectându-i fatal inima sensibilă și, chinuită de o disperare acerbă, muri, lăsându-l cu cei doi copii care erau o rază de speranță în existența sa laborioasă. Jeziel și Abigail creșteau sub protecția brațelor sale iubitoare, el consacându-I lui Dumnezeu, în cinstea lor, experiențele sale de viață cele mai sfinte, dar confruntat cu acumularea datoriilor domestice sacre, simțea că timpul îi albise părul de timpuriu. În conștiința sa apărură atunci cu putere siluetele pline de grație ale copiilor săi. Era o consolare să guste cu ajutorul lor savorile plăcute ale experiențelor lumii. Comoara filială compensa toate flagelările petrecute pe drumul său. Evocarea căminului, unde dragostea mângâietoare a copiilor săi îi hrănea speranțele paterne, îi alina suferința.

Ce importanță avea brutalitatea romanului cuceritor când bătrânețea sa era aureolată cu afecțiunea cea mai dragă inimii lui? Cuprins de o resemnare consolatoare, ajunsese la piață unde se aprovizionă. Activitatea nu era la fel de intensă ca de obicei; totuși, era o anumită concurență între cumpărători - în principal oameni eliberați sau mici proprietari - care se îmbulzeau pe străzile din Kechries.

De-abia terminase de cumpărat peștele și legumele când în mijlocul pieței se opri o litieră luxoasă din care ieși un ofițer patrician ținând în mână un pergament lung. Cu un gest, ceru să se facă